

**7 december 2025 – Tweede Advent -
Avondmaalsviering**

TERUG NAAR DE EERSTE LIEFDE

Openbaring 2, vers 1 t/m 7

Vooraf aan de Bijbellezing:

We gaan straks een korte brief lezen van Johannes aan een gemeente. Het is een van de zeven brieven die Johannes heeft geschreven aan zeven gemeenten. Waarom is Johannes aan het schrijven gegaan? Nu, Johannes was op dat moment in ballingschap, hij kon de gemeenten niet fysiek bezoeken. Vandaar dat hij ze een brief schreef. Maar de belangrijkste reden waarom Johannes deze brieven schrijft, is dat hij daartoe de opdracht kreeg van Jezus Zelf. Jezus sprak namelijk tot hem in een bijzonder visioen. Ik wil u even iets van dat visioen vertellen, heel kort, zodat die brief straks ook iets beter te begrijpen is:

Johannes mocht een heel mooi visioen zien. Hij zag zeven gouden kandelaren, kandelaren die deden terugdenken aan de zevenarmige gouden kandelaar die in de tempel van Jeruzalem stond. Die zeven kandelaren staan symbool voor de zeven gemeenten, zeven gemeenten in het voormalige werkgebied van Johannes. En zeven is hier niet een willekeurig getal, nee, het is het getal van de volledigheid. Die zeven kandelaren en die zeven gemeenten representeren de hele kerk van alle tijden en alle plaatsen, alle gemeenten die er maar zijn: Hoeksteen Ichthus, enz.

Johannes zag zeven gouden kandelaren en een blinkende Gestalte die tussen de kandelaren rondwandelt. Die blinkende gestalte, dat was de Heere Jezus. De Heere Jezus Die Zich als een priester tussen de kandelaren begeeft. Of eigenlijk nog meer dan een priester, een soort koning-priester: zo schitterend, machtig, heilig en groots is Zijn heilige aanblik.

Waarom loopt de Heere Jezus daar tussen die kandelaren? Nu, als een priester inspecteert hij de lichten en hij voorziet de lampen ook van olie. De boodschap van dit prachtige visioen is dan ook dat Jezus voor de gemeenten, voor de kerk, zorg zal dragen tot het moment dat Hij terug zal komen op aarde. Johannes, zelf gevangen genomen op het eiland Patmos, hoefde dus niet bezorgd te zijn over die jonge, kwetsbare gemeenten in zijn tijd. Daar zou deze Priester, deze prachtige en machtige blinkende Gestalte, voor zorgen.

Een prachtige bemoediging. Maar het bevat ook een waarschuwing: de priester zorgt voor de kandelaren. Maar kandelaren die niet zullen branden, of die alleen maar walmen..., die kunnen niet zomaar doorgaan natuurlijk. Nu, die bemoediging en die waarschuwingen aan de gemeenten, aan de kerk, die komen wij nu tegen in de brieven die Johannes moet schrijven.

Preek

Zoals sommigen van u op de kerkapp hebben gezien, was onze kerkenraad afgelopen maandag bezig met een nieuw beleidsplan. (Als wij wat concreets hebben, zult u er wel meer van horen, maar dat zal misschien nog wel even duren.) In een gesprek over een beleidsplan heb je het dan over dingen als: 'wat gaat er goed?', 'waar menen wij extra aandacht aan te moeten besteden in de komende jaren?', 'beantwoorden wij als Ichthus-gemeente aan onze roeping om samen Kerk van de Christus te zijn?' Nou, als ik dan zo over die gemeente van Efeze lees hè, dan vind ik hen een prachtig voorbeeld voor ons. Ik ben onder de indruk. Johannes schrijft namelijk dit aan de gemeente (vers 2): 'Dit zegt Hij Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, Die te midden van de zeven gouden kandelaren wandelt: 'Ik ken jullie werken, jullie inspanning, en jullie volharding.' Jezus Zelf zegt tegen die gemeente: 'Ik heb jullie werk en inspanning, jullie moeite en volhouden gezien!' Dat is een prachtig compliment! Ik wil dat ook in ons nieuwe beleidsplan laten opnemen: 'laten wij het ook volhouden met elkaar, zoals Efeze! We laten ons niet door cijfers en prognoses gek maken! We gaan daarom niet in de somberstand en ook niet in de overdreven turbostand, maar: ons samen inspannen en volhouden, vasthouden met elkaar!

En dan geeft Jezus nog meer goede punten aan van de gemeente: 'jullie verdragen niet de slechte mensen.' Dus daar in die kerk van Efeze leefden ze zuiver, heilig, echt voor God. Ze durfden elkaar er waarschijnlijk zelfs op aan te spreken, als iemand het slechte pad dreigde op te gaan. En nog iets: 'en Ik weet dat u hen op de proef hebt gesteld die van zichzelf zeggen dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn en dat u hebt ontdekt dat het leugenaars zijn'. Dus ze waaiden niet met alle winden mee, nee ze wilden echt Gods Woord horen, ze wilden echt met elkaar die schat van het geloof bewaren en bewaken. Volgens mij hadden zij daar een prachtig beleidsplan opgesteld: gericht op met elkaar volhouden en vasthouden..., samen zuiver voor God

leven, heilig leven... en echt zuinig zijn op Gods Woord, dat koesteren.

Jezus, die blinkende Gestalte, zegt het nog een keer (vers 3): *u hebt moeilijkheden verdragen en volharding getoond. Om Mijn Naam hebt u zich ingespannen en bent niet moe geworden. Maar.... Ik heb tegen u dat u uw eerste liefde hebt verlaten. ... Oh, wel een beetje meer liefde dus, daar moesten zij nog wel wat meer aan denken. Nee, zo staat het er niet. Vers 5: 'bedenk van welke hoogte u bent gevallen en bekeer u. Zo niet, dan kom ik spoedig bij u en zal uw kandelaar van zijn plaats wegnemen als u zich niet bekeert. Niet: een beetje meer liefde. Nee, je helemaal omkeren, terugkeren naar die liefde. Die eerste liefde.... Wat is dat?*

Nou, dat is blijkbaar in ieder geval het belangrijkste. Het belangrijkste voor de gemeente van Efeze. Maar als je het in het grotere geheel bekijkt: van alles wat in die zeven brieven wordt verteld en waar de hele kerk van alle tijden en plaatsen voor wordt gewaarschuwd, is dit dus

het eerste. Het eerste waar alle gemeenten op worden aangesproken is: ga terug naar die eerste liefde. Ook onze Ichthusgemeente dus.

De eerste liefde..., wat zou dat geweest zijn hè? Wat zouden zij daar nu kwijt zijn geraakt, waar zouden ze daar in Efeze nu van los zijn geraakt? Zouden zij heel liefdeloos zijn geworden? Zou je het gevoeld hebben, als je daar de gemeente binnenkwam: dat er totaal geen liefde was? Dat er een spanning in de lucht hing? Dat je de kerk net zo koud uitging als je er in kwam?

Jezus heeft het over *de eerste liefde*, die zij waren verloren, dus er wordt iets specifiek bedoeld... Die eerste liefde, dat is de liefde van het begin. De liefde die er was, toen er nog niet allerlei ingewikkeldheden bijkwamen..., liefde die nog onvermengd, zuiver was. Echt. Zou die eerste liefde misschien zoiets zijn, als het verliefd zijn? Die eerste liefde die je voelt, waardoor je soms de tijd vergeet: je hebt niet door hoe laat het eigenlijk al is geworden, want het vloog voorbij toen je dicht bij hem of haar was. Die eerste liefde, die zo geduldig is en ongeduldig tegelijkertijd: je kan niet wachten, maar ondertussen neem je het lange wachten ook gek genoeg voor lief. Die eerste liefde die ervoor zorgt dat je extra lang voor de spiegel staat, dat je let op alle details..., die eerste liefde die ervoor zorgt dat je je opeens anders gedraagt... en dat je steeds maar weer contact zoekt. Die eerste liefde die je tot dingen brengt, die je hart je ingeeft, die je dingen laat doen die lang niet altijd zo rationeel zijn? Liefde die ervoor zorgt dat er andere dingen veel minder belangrijk voor je zijn... Liefde die ervoor zorgt dat je het steeds maar over dat ene (of: die ene) hebt...

Nou, stel je voor dat onze gemeente helemaal vol van deze eerste liefde zal zijn...! Stel je nu voor dat de Ichthusgemeente helemaal verliefd zou zijn... Ik probeer mij daar iets bij voor te stellen: een gemeente vol van die eerste liefde... Dan kunnen wij dus niet wachten om onze Geliefde weer te ontmoeten. En die ontmoetingen met Hem kunnen niet lang genoeg duren en niet vaak genoeg zijn. En we staan extra lang voor de spiegel, we doen ons uiterste best om zo mooi mogelijk voor Hem te zijn en met elkaar te leven. En bepaalde dingen worden opeens minder belangrijk..., want je bent maar van één ding vol. Zo vol..., je blijft er maar over praten. Van getuigen, om het met het boek Openbaring te zeggen.

Zouden die Efeziërs hun verliefdheid zijn kwijtgeraakt, zou dat het misschien geweest zijn..., waar Jezus zo ernstig op wijst? Dat die eerste liefde er niet meer was... en dat daardoor dat getuigen – zo'n belangrijk woord in het boek Openbaring – er ook niet meer echt uitkwam. Dat zij nog wel echt bezig waren met de gemeente bewaren voor gevaren van buitenaf... en dat zij ook nog echt bezig waren met de dingen te blijven doen, het gemeente-zijn vol te houden..., en dat zij ook echt wel zuiver leefden..., maar ondertussen leefde het niet meer. De kandelaar brandde niet meer..., het vurige vlammetje van weleer was heel klein geworden.

Maar hoe zou dat dan gekomen zijn hè...? We kunnen er slechts naar gissen hoor, maar wat wij van die eerste gemeente weten, is dat het niet zo gemakkelijk hebben gehad in hun tijd en cultuur. Er was druk van buitenaf: van grapjes die over je werden gemaakt en ook echt dwars gezeten worden tot echte vervolging aan toe. Er waren ook interne spanningen. Ik vertelde net wel over hun beleidsplan, maar dat hadden zij natuurlijk niet. Nee,

alles was nieuw. En dan weer was er een joodse stroming die hen terug probeerde te bewegen. Dan kwam er een stukje heidense filosofie de gemeente binnen. Wat moet je nu geloven? En hoe moet je nu leven? Hoe radicaal moet die breuk zijn met je vorige leven? Ik kan me wel een beetje voorstellen dat met al die onrust van binnen en dreiging van buiten dan die eerste liefde wat op de achtergrond verdwijnt en dat het op een gegeven moment zelfs zover kan komen dat je, zoals Jezus van de gemeente van Efeze zegt, de eerste liefde hebt verlaten. Die harde wereld om je heen, die zorgt ervoor dat je zelf ook wat harder wordt, dat je een muurtje om jezelf heen bouwt. En al die vragen die op je afkomen, die interne discussies, daar wordt je toch ook gewoon moe van. Of gefrustreerd. Of onzeker.

Zouden dat ook gevaren kunnen zijn, factoren die ervoor zorgen dat ook onze eerste liefde kan verflauwen, of wegzakken? Of zou voor ons het gevaar erin zitten in hoe wij in het dagelijks leven soms zoveel moeten presteren, zoveel ballen in de lucht moeten houden..., het altijd 'aan' moeten staan, stress, volgepland, waardoor het onverwachte, de spontane liefde geen kans meer heeft. 'Liefde' wordt gewoon tot een taak die je erbij hebt, naast alle andere taken. Maar dat heeft natuurlijk niets met die 'eerste liefde' te maken... Of zou die onderstroom in de samenleving van invloed zijn, dat gevoel dat je het moet maken, dat je goed voor de dag moet komen, dat je veel moet kunnen laten zien op de socials, het idee dat je eigenlijk je hele leven in een etalage leeft..., zou dat tot schade kunnen zijn van onze eerste, onbevengene liefde? Want bij die eerste liefde, raak je helemaal van jezelf los, je bent jezelf kwijt omdat je Hem gevonden hebt. ... Of zou de polarisatie van de samenleving misschien op een of andere manier schadelijk zijn voor onze eerste liefde als gemeente? Heel de samenleving is druk met standpunten innemen, vol van frustratie ten opzichte van andersdenkenden, je ontkomt er haast niet aan en voor je het weet ben je zelf een linkse kerk of een rechtse club met verouderde traditionele waarden. ... Of zouden de uitdagingen van het kerk-zijn soms die eerste liefde kunnen wegnemen: een landelijke kerk die elk jaar krimpt, steeds minder mensen die meer lasten moeten dragen..., tja, zulke zorgen doen je verliefdheid ook geen goed... Of het soms teleurgesteld zijn in medegelovigen, dat kan soms ook alle tintelende liefde en vreugde wegblazen... En de spanning van heel het wereldgebeuren... Kortom: genoeg factoren die je eerste liefde kunnen beïnvloeden, die onze eerste liefde kunnen schaden, of – zoals bij Efeze – zelfs kunnen wegnemen. Het gaat zo gemakkelijk en ongemerkt soms ook, dat je die eerste tintelende liefde kwijtraakt, terwijl je nog gewoon gelovig bent.

Hoe krijg je dat dan weer terug hè? Liefde is iets heel ingewikkelds, hoe kom je dan weer terug bij die eerste liefde? Nu, ik heb geen handleiding voor u. Ik heb wel een uitnodiging voor u. Vanmorgen staat de tafel voor u gedekt. Als gemeente mogen wij straks aan tafel gaan zitten, of vanuit de kerkbanken of vanaf thuis via de camera erbij zijn. En hier mag je echte eerste liefde binnen laten komen. Liefde werkt aanstekelijk, dus ik hoop dat het je vlammetje bij u zal aangewakkerd worden en dat onze kandelaar prachtig zal branden. Want hier mogen wij teruggaan naar die eerste, echte liefde. Ja, echt *de eerste* liefde: liefde die aan onze liefde vooraf is gegaan. Liefde die er voor ons was, toen wij er nog niet waren, of toen wij er nog niet aan toe waren misschien.

En die liefde van God..., dat is echt eerste liefde zoals ik het zojuist heb geschetst: pure liefde. Liefde, die zoals bij alle eerste liefdes, niet rationeel te vangen is... Wij horen over wat Jezus uit liefde heeft gedaan, wat God in Zijn ondoorgroendelijke wijsheid had bedacht: totaal over de top. Veel te diep om dat mee te kunnen maken. Het ging nog veel dieper dan onze verlorenheid en gebondenheid. We gaan straks over liefde horen en liefde proeven van iemand Die steeds weer met ons contact zoekt..., het maar niet blijft opgeven... En voor die iemand, Die helemaal vol van eerste liefde is, is 1000 jaar als één dag, zo zegt Hij. Zoveel geduld heeft Hij in Zijn ongeduldig wachten op ons. Die iemand moet wel helemaal vol van eerste liefde zijn... Sterker nog: Hij is liefde. God is liefde.

Een gemeente, ook onze gemeente, heeft – zo leer ik uit die eerste van de zeven brieven - het zo nodig om steeds weer terug te gaan tot die eerste liefde. Tot het moment dat Jezus terug zal komen, moeten wij steeds weer die beweging terug maken. Onszelf bekeren, zoals die blinkende Gestalte zegt. Jezelf openstellen. Hem je wonden en zonden te laten zien. Je verborgen schaamte niet meer verbergen. Echt zijn, echt willen zijn voor Hem. Je laten aanraken. Het toelaten. Die liefde van God vraagt van je om jezelf te verliezen. En dat is moeilijk. Je verliest jezelf, je eigen 'ik' (wat dat dan ook is), je laat de controle los, je maniertjes en trucjes werken niet meer... Hier ben je, met je verlangen en je afwijzen, met je pogen en je falen, met je liefde en je gebreken, met je enthousiasme en je stomiteiten, met je eigenwijsheid, egoïsme en je hele zoektocht... Terug bij de eerste liefde.

Bekeer je tot die eerst liefde en die eerste liefde zal vervolgens u en jou en mij omkeren. Je zult anders gaan staan in de mogelijke bedreigingen van buitenaf, anders staan in onze cultuur. We zullen vanwege die eerste liefde anders omgaan met de interne uitdagingen: liefdevoller, milder. Misschien wel op een heel andere manier beleid maken. We zullen zelfs anders met valse profeten en slechte mensen omgaan, waar de Efezebrief het overheeft, namelijk: met wonderlijke liefde. Want die liefde van Christus, die eerste liefde verandert. Transformeert. Laat je op een nieuwe manier in het leven staan. Maakt je tot overwinnaar, zo zegt de Bijbel zelfs. Wij zijn meer dan overwinnaars door Hem Die ons heeft liefgehad, zo zegt de Bijbel.

Wie overwint, hem zal Ik te eten geven van de Boom des levens die midden in het paradijs staat, zo sluit de eerste brief af. Jezus wijst vooruit naar het moment dat wij bij Hem mogen zijn in het Paradijs. En tot die tijd moeten wij de strijd volhouden, volhouden in liefde..., door steeds weer terug te gaan naar die eerste liefde. Zo kan onze kandelaar blijven branden.

Laten wij steeds weer (ook vandaag) terug gaan naar die eerste liefde. Tot eenmaal die eerste, echte Liefde tot ons komt. Dan zijn wij in het paradijs aangekomen.